

elégtétel elfogadása a panaszlottat tévessze meg a tekintetben, hogy a főmagánvádló akcióját beállította, holott ezzel szemben utóbb mégis vagyoni igényeket támaszt.

Dr. Balla Ignác.

Lehet-e a végrehajtást foganatosítani, ha az fel van függesztve?
 „Nem hagyhatom, hogy az „X.” vállalat ellen kielégítési végrehajtást kérjenek, amikor teljesen alaptalan kereset folytán hozott a bíróság ellene jogerős marasztaló ítéletet”, mondja egy újtó fél jogi képviselője, aki a perújítási kereset beadásakor egyben a polgári perrendtartás 572. §-a alapján az alapperbeli ítélet végrehajtásának felfüggesztését is kéri, — „minthogy a perújítás sikere az előterjesztett adatokból valószínűnek mutatkozik”. Máskor jogos felháborodással panaszolja a fél azt, hogy miként lehetett egy ügyben a végrehajtást felfüggeszteni, mikor semmiféle valószínűsítő adatot a perújítási keresetlevélben elő nem terjesztettek; most nem kérhet végrehajtást és ezért esetleg mások megelőzik.

Ezek és ezekhez hasonló kijelentések arra engednek következtetni, hogy a jogkereső közönség köztudatába átment az a téves felfogás, hogy a végrehajtás felfüggesztésének következtében valamely jogerős határozat alapján most már nemcsak lefolytatni, hanem egyáltalában megkérni sem lehet a végrehajtást, mert azt ügyis elutasítanák; mintha nem a végrehajtásnak, hanem a *végrehajthatóságnak* a felfüggesztését mondta volna ki a bíróság.

Sajnos, be kell vallanunk, hogy ennek a téves felfogásnak, amely széles körben gyökeret vert, bíróságaink is okai, amelyeknek irányító gyakorlata épen ezen a téren döntő jelentőségű. Gyakori eset ugyanis, hogy a bíróság a felfüggesztési kérelemnek bizonyos esetekben „csupán a Ppé. 41. §-ában megjelölt hatállyal” ad helyt, míg ugyanazon bíróság más esetben ezt a toldást nem használja; vagy például a végrehajtást „az elrendelésre és foganatosításra is kiterjedő hatállyal” függeszti fel olyankor, mikor annak helye nem lehetne. Az ilyen kitételek természetesen arra engednek következtetni, mintha a bíróság minden esetben kétféle hatállyal is felfüggeszthetné a végrehajtást: 1. a végrehajtás elrendelésére és foganatosítására is kiterjedő hatállyal; 2. csupán az árverést, a lefoglalt követelés átruházását stb. megakasztó hatállyal.

Ezzel szemben a polgári perrendtartást életbeléptető 1912. évi LIV. törvénycikk 41. §-ának második bekezdése kifejezetten kimondja, hogy amennyiben a végrehajtási, vagy a perrendtartást életbeléptető törvény mást nem rendel, a végrehajtást a polgári perrendtartás szerint, az eljárás folyamán felfüggesztő végzésnek *minden esetben* olyan hatálya van, mint az előterjesz-

tésnek az elsőfokú elintézésig.¹⁾ Nincs különbség tehát atekintetben, hogy a Pp. 572. §-a alapján perújítás, vagy a 786. §-a alapján a választott bíróság ítéletének érvénytelenítése iránt a rendes bíróságnál indított kereset, vagy akár a valószínűnek mutakozó igazolási kérelem következtében függesztik fel a végrehajtást, — a foganatosítható végrehajtás terjedelme mindig ugyanaz.

Ugyanílyen hatálya van egyébként annak is, amikor pl. a fellebbezési bíróság a Pp. 415. és 416. §-a értelmében végrehajtható elsőbírósági ítélet végrehajtását függeszti fel a Pp. 502. §. 1. bekezdése alapján.²⁾

A kérdésnek nyilvánvalóan akkor van nagyobb aktualitása, amikor a végrehajtás még elrendelve és foganatosítva nincs.

Igaz, hogy a Ppé. 41. §-ának azon szövegezése, hogy akkor kell az előterjesztés hatályára vonatkozó szabályokat alkalmazni, amikor a bíróság „a végrehajtást az eljárás folyamán” felfüggeszti, arra a téves következtetésre adhat okot, mintha a felfüggesztésnek csak akkor volna az itt szabályozott hatálya, amikor már folyamatba tett végrehajtási eljárásról van szó, mert — mint mondják — épen abból, hogy az ilyen felfüggesztésnek a törvény olyan hatályt tulajdonít, mint az előterjesztésnek, amely pedig tényleg a folyamatban lévő végrehajtási eljárást tételezi fel, az következik, hogy ha netán a bíróság a

¹⁾ „Az előzetes árverést kivéve, az árverés nem foganatosítható, a végrehajtás következtében befolyt összeg a végrehajtató kielégítésére nem fordítható, hanem bírói kézhez teendő le; a lefoglalt követelés a végrehajtatóra át nem ruházható, sem kezéhez nem utalványozható; helyettesíthető ingóság, vagy értékpapiros kiadása iránt folytatott végrehajtás esetében pedig csak a marasztalás tárgya lefoglalásának és zár alá vételének, a marasztalás tárgyának hiánya esetében pedig a tárgy egyenértéke erejéig vezetendő foglalásnak van helye.” (Ppé. 41. §. 1. bek.)

²⁾ Kovács Marcell: A polgári perrendtartás magyarázata, II. kiad. 502. §. II. jegyz.

A végrehajtás felfüggesztéséről számos jogforrásunk rendelkezik; így az említettekén kívül pl. a Vt. 93., 168., 214. §§.; a 72.400/1914. I. M. r. az iparhatóságtól, vagy az ipartestület békéltető bizottságától a járásbíró elé vitt ügyekben követendő eljárás 3. §-a külön is kiemeli, hogy amennyiben ilyen ügyben a bíróság az iparhatóság, vagy a békéltető bizottság határozatának végrehajtását kérelemre felfüggeszti, ennek csak az a hatálya, hogy „a végrehajtás foganatosítása csak a követelés biztosításáig terjedhet és ezért — a végrehajtási törvényben szabályozott előzetes árverést kivéve, — árverés el nem rendelhető és nem foganatosítható” stb. (a további szöveg a Ppé. 41. §. 1. bekezdésének szövegével egyező). Ugyancsak a végrehajtás ideiglenes felfüggesztéséről rendelkezik a tisztességtelen versenyről szóló 1923: V. t.-c. alapján megalakítandó választott bíróságok szervezetéről és eljárásáról szóló 23.900/1924. I. M. r. 16. §-a is. Stb. Ezek az esetek pedig mind az említett generális elv alá esnek, mert a kivételes abszolút hatályú felfüggesztésről nem rendelkeznek.

végrehajtási eljárás megindítása előtt függeszti fel a végrehajtást, annak abszolút hatálya van.

Mindazonáltal ez az érvelés csak látszólag helytálló. A törvény ugyanis azt is mondja, hogy minden olyan esetben, amikor a bíróság a végrehajtást „a polgári perrendtartás, vagy a jelen törvény (Ppé.) szerint” az eljárás folyamán felfüggeszti, annak a Ppé. 41. §. 1. bekezdésben megjelölt hatálya van. Tehát azt, hogy a törvényhozó itt milyen „eljárásra” gondolt, amikor a végrehajtás felfüggesztésének terjedelmét szabályozta, azokból az elszórt esetekből kell megállapítani, amelyeknél a „polgári perrendtartás” (és az azt életbeléptető törvény) helyenként a végrehajtás felfüggesztését megengedi. Vagyis az igazolási kérelemmel, perújítási, vagy választott bírósági ítéletet megtámadó keresettel megindított „eljárás folyamán” felfüggesztett végrehajtást is szem előtt tartotta a törvényhozó, amikor pedig nem feltétlenül indult még meg a végrehajtási eljárás is. Ha a törvényhozó kizárólag a végrehajtási eljárás során történt felfüggesztésnek kívánt volna olyan relatív halasztó hatályt tulajdonítani, mint az előterjesztésnek, akkor a Ppé. 41. §. 2. bekezdése is ennek megfelelően szövegeztetett volna, vagyis ezen szóközbeszúrásával, hogy: a végrehajtást a „végrehajtási” eljárás folyamán felfüggeszti.

Kivétel az, ha az ily irányú kérvény már a végrehajtás elrendelésére és az elrendelt végrehajtás foganatosisására is halasztó hatállyal bír. Az ilyen kivételt azonban, amely a fenti általános szabálytól eltér, a törvény az illető helyen *expressis verbis* kiemeli. Pl. a Vt. 42. §. utolsó bekezdése szerint ilyen abszolút hatállyal bír a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem, ha a nem halasztó hatályú fellebbvitel, igazolás, vagy perújítás mellett a végrehajtást szenvedő visszévégrehajtási igényének veszélyeztetett volta kimutattatik és egyúttal „a marasztalás összege a bíróságnál letétetett.”

Ilyen megoldásra kellene jutnunk azonban a polgári perrendtartást életbeléptető törvény kifejezett rendelkezésének hiányában is.³⁾ Egészen röviden csak arra utalunk, hogy még nem jogerős marasztaló ítélet alapján is biztosítási végrehajtásnak, illetve zárlatnak van helye a Ppé. 51. és 54. §-ai alapján, ha a kötelezett fél a határozatot kellő időben ellenmondással, vagy halasztó hatályú fellebbvitellel stb. támadta meg. Ennél-

³⁾ Ezen törvényjavaslat indokolása is kifejezetten ilyen értelemben szól: „A halasztó hatály e meghatározását a javaslat kiterjeszti más, oly esetekre is, amikor a végrehajtási törvény és a polgári perrendtartás halasztó hatályt rendelnek, de annak terjedelmét nem határozzák meg.” Külön kiemeli az indokolás idevonatkozóan: a Pp. 459. és 604. §-át. (Igazságügyi Javaslatok Tára. XI. köt. 377. l.) (Az utóbbit az 1930: XXXIV. t.-c. 52. §. utolsó bekezdése hatályon kívül helyezte.)

fogva indokolt az alapperbeli jogosított félnek megadni a kielégítési végrehajtás elrendelésével és foganatosításával jogainak biztosítására ugyanazokat az eszközöket egy, legtöbbször már *jogerős*, ítélet alapján, amit valamely *elsőbírói* marasztaló ítélet alapján a biztosítási végrehajtás elrendelése és foganatosítása formájában is megkap, — annál is inkább, mert a Ppé. 41. §-ában foglalt korlátozásokkal lefolytatott kielégítési végrehajtás lényegében és tartalmilag nem más, mint a biztosítási végrehajtás lefolytatása. Emellett szól az is, hogy a Vt. 42. §-ában szabályozott kivételnek is, ahol a felfüggesztésnek abszolút hatálya van, csak akkor van helye, ha a marasztalás összege letétbe helyeztetett; tehát a végrehajtató ily módon itt is biztosítva van megítélt követelése tekintetében.

A kivételektől eltekintve, tehát végeredményben a végrehajtás felfüggesztésének elrendelése esetén sem utasítható el a kielégítési végrehajtás iránti kérelem, hanem azt, — ha a végrehajtató úgy kívánja, — *el kell rendelni és foganatosítani is kell*. Ha pedig netalán a bíróság jogszabálysértéssel „az elrendelésre és foganatosításra is kiterjedő hatállyal” függesztette fel a végrehajtást olyan esetben, mikor arra törvényes alap nem volt, természetesen még sem lehet a végrehajtási kérelemnek helyt adni, hanem azt el kell utasítani, mert a végrehajtás elrendelésénél a bíróság a felfüggesztő határozat tartalmához kötve van és a felfüggesztő végzés jogszabálysértő tartalmát a végrehajtás elrendelésével kijavítani nem lehet. Minthogy azonban a felfüggesztő végzés ellen az általános szabály szerint külön fellebbevitelnek helye nincs, a jelzett sérelmet, például a végrehajtási kérelmet a fentiekhez képest szükségkép elutasító végzés ellen használt felfolyamodás során lehet orvosoltatni.

Dr. Harmath Zoltán.

Végrehajtásjogi szemle.

I. *Igényper nem létező felperes nevében.* Ujabbán Budapesten mindinkább elburjánzik az a visszaélés, hogy a végrehajtás foganatosításától számított 15 napon belül nemlétező személy nevében igénykeresetet adnak be, amelyet a bíróság a törvény értelmében halasztó hatályúnak nyilváníti, tehát a végrehajtás menete megakad s a kitéüzött tárgyaláson derül csak ki a kézbesítő jelentéséből, hogy a felperesként megjelölt személy a keresetlevélben megadott címen ismeretlen. Ilyenkor olyan helyzet áll elő, amely erősen próbára teszi a bírói ítélőképességet, mert a perrendtartásban (sem a végrehajtási eljárásban) nincsen olyan szabály, amely a bírót ily esetben eligazítaná, hanem ilyenkor csak a józan életfelfogás szabhat irányt a teendőkre nézve. Az